

Motion till riksdagen 2009/10:So597

av **Johan Pehrson (fp)**

En mer exklusiv rätt till eget dna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning om huruvida det i Sverige behövs en tydligare lagstiftning som reglerar dna-självtester för att skydda människors genetiska integritet.

Motivering

Tekniken går framåt, så även inom genetiken. Genom att vi kan kartlägga dna har nya möjligheter öppnats. För till exempel polisen har det blivit ett viktigt medel i förundersökningar, som sedan kan användas som bevisföring i brottmål. Med dna-tekniken kan vi också få reda på mycket mer om oss själva. Idag går det att av ett svenskt företag köpa sitt eget dna-test för att till exempel få reda på anlag för särskilda sjukdomar. En del skulle säga att det är positivt för att man då kan motverka eventuella sjukdomar på ett tidigt stadium genom sitt sätt att leva, andra är emot för att det skapar onödigt oro. Det kan också få oanade konsekvenser – försäkringsbolag som tar del av materialet får helt nya grunder för bedömning när en person vill teckna en försäkring.

Det finns stora problem med dessa dna-självtester, ur integritetsperspektiv. Det är en sak att testa sitt eget dna, men det finns inga hinder för att låta testa en annan persons dna. I praktiken kan en person ta ett hårstrå från en annan person och låta företaget testa detta för att få all genetisk information om den personen. Rätten till exklusiv kunskap om sig själv och sin kropp är fundamental ur ett integritetsperspektiv. Människor ska givetvis ha rätt till sitt eget dna, men ska andra också ha detta? Datainspektionen har också uttryckt oro över att det inte finns någon särreglering av genetisk självtestning som ligger utanför hälso- och sjukvården.

Fel! Okänt namn på

I exempelvis Storbritannien är det inte tillåtet att testa en annans dna utan att den personen vet om detta. Så är inte fallet i Sverige. Mot bakgrund av detta anser jag att det måste utredas om det också i Sverige behövs en tydligare lagstiftning som reglerar dna-självtester för att skydda sin egen genetiska integritet. Ingen ska behöva känna oro över att någon annan fritt snokar i ens dna. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 2 oktober 2009

Johan Pehrson (fp)